

Budapest

Rökk Szilárd-uteza 27.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel 12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« ezimű jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* m. á. v. titkár és ügyész.

Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Dr. Békéssy Ferencz* m. á. v. ügyész.

Ilkey László székesfővárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* m. á. v. f.,

Nagy Józsa m. á. v. titkár, *Horváth István* mozdonyfőszereelő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

- a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótoltatik.

A második évben:

- a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

- a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

- a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak *A)* csoportját, míg azok, akik a *B)* csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az *A)* csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezekon felül úgy az *A)*, mint a *B)* csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« ezimű hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Köszönetnyilvánítás.

A „Kitartás“ tekintetes igazgatóságának
Budapesten.

Fogadják őszinte szivből fakadó köszönetemet azon fáradhatatlan és nemes eljárásukért, amelylyel baleseti ügyemet támogatták; mert csakis az igazgatóság buzgó és erélyes eljárásának köszönhetem, hogy az engem ért balesetből kifolyólag a balesetbiztosító társulattól a mai napon **200, azaz kétszáz korona kártérítésben** részesültem.

Ezen alkalommal nem mulaszthatom el ezen nemes emberbaráti intézet megalapítójának, mint az egész igazgatósági tagoknak hálás köszönetem nyilvánítását azon óhajommal, hogy a jó Isten áldása legyen az egyesület megalkotóin és támogatóin.
Zemir, 1901. április hó 2-án.

Sütő András s. k.
pályamunkás.

Választmányi ülés. Egyesületünk választmánya, mint ezt már mult számunkban is közöltük volt, kedden, folyó évi április hónap 16-án este 7 órakor az egyesület hivatalos helyiségeiben ülést tart.

Tekintettel arra, hogy az ülés napirendjére kiválóan fontos egyesületi ügyek vannak kitűzve, kívánatos, hogy az ülésen minél több választmányi tag vegyen részt. Mert nem akarjuk, hogy az egyesület életbevágó kérdéseinek tárgyalásánál ne nyilatkozzék meg minél több oldalról a tagok nézete és véleménye, az ő óhajaik és kívánságaik, amelyeket főként a választmányi tagok vannak hivatalva tolmácsolni.

Ujólá és ismételten kérjük a választmányi tagokat, hogy ezen az ülésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek; mert nem akarjuk feltételezni, hogy csak egy választmányi tagunk is legyen, aki ne érdeklődne az egyesület ügyei, az egyesület élete iránt. Akit akár betegség, akár hivatalos és szolgálati teendői akadályoznak a megjelenésben, az sziveskedjék bennünket a gátló ok felemlítése mellett, erről levelező-lappal értesíteni.

Az egyesület üzletéve a vége felé közeledik. Kell, hogy annak szép eredményéről a választmány már előzetesen is tájékozódjék, hogy működésünk szolid voltáról, az egyesület gyarapodásáról magának meggyőződést szerezzen és hogy az évi rendes közgyűlés dolgaihoz előzetesen hozzászóljon, annak előkészítő munkálataiból a maga részét — legalább véleményének kifejtésével — kötelességszerűen kivegye. Ennyit az egyesület okvetlenül elvár a maga választmányától.

Helyiségváltoztatás. Értesítjük egyesületünk tagjait és lapunk előfizetőit, hogy hivatali helyiségeinket ez évi május hónap elsejével VIII. kerület, József-körut 29. szám I. emelet alá tesszük át. Az egyesület fejlődése az év folyamán nemcsak teendőinket szaporította, hanem már elkerülhetetlenné tette azt is, hogy nagyobb, tágasabb helyiségekbe költözzünk. Május 1-ig minden levél, minden küldemény még a jelenlegi címre küldendő, május elseje után azonban már a fentebbi címre.

A jelzett időponttól kezdődőleg ugyancsak oda tesszük át lapunk szerkesztőségének és kiadóhivatalának a helyiségeit is.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 14. számában kimutatott segélyösszeg 6900 korona.

Ujabb segélyek:

3636 Stradek Henrik, gépmunkás máv. gépgyárban, Kispest, a tag halála után 500 korona

Balesetsegélyek.

Lapunk 14. számában kimutatott segélyösszeg 10.666 korona 66 fillér

Betegsegélyek.

Lapunk 14. számában kimutatott segélyösszeg 3020 korona.

Ujabb segélyek:

1775. Bede József, kazánkovács, Budapest, máv. gépgyár 10 korona.

Olvasóinkhoz.

Folyó évi április hónap 1-jével új előfizetést nyitottunk lapunkra mindazok számára, akik egyesületünknek nem tagjai, de akik úgy a balesetbiztosításnak kedvezményében, mint egy komoly és tartalmas hetilap hasznos, szórakoztató olvasmányában részesülni akarnak.

Lapunknak legutóbb megjelent számai tesznek tanubizonyságot róla, hogy ilyen komoly, tárgyilagos és tartalmas egyesületi közlöny — legalább ebben a szakmában — ez idő szerint nincs sehol az országban. De nincsen olyan lap sem, amely a balesetbiztosítás kedvezményét mindenkinek, kivétel nélkül, oly olcsó árban nyujtaná, mint a mi heti közlönyünk.

Nem egyesületi tagok részére a lap előfizetési ára havonként egy korona. Ennek ellenében megkapják az előfizetők a minden vasárnap megjelenő lapot, és a »Nemzeti Baleset-Biztosító Részvénytársaságnál« 2000, azaz kétezer koronáig vannak biztosítva halált okozó, vagy állandó és teljes munkaképtelenséggel járó baleset ellen, szintugy ezen 2000 korona arányában minden olyan baleset ellen, amely részleges, de állandó rokkantságot okoz. Erről a biztosításról minden előfizető — aki nem a »Kitartás«-egyesületnek tagja — egy külön biztosítási kötvényt kap.

Ezen lapelőfizetés nem tévesztendő össze magával az egyesületi tagsággal. Mert az egyesületi tagok úgy mint eddig, továbbra is díjtalanul kapják a lapot és az azzal járó összes kedvezményeket. Akik pedig még nem egyesületi tagok, de a lap élén felsorolt kedvezményeket óhajtják elérni, azoknak nem elég csak magára a lapra előfizetniök, hanem szabályszerű felvételi igazolvánnyal az egyesületbe való felvételt kell kérelmezniök.

Egyesületünknek minden egyes tagját felkérjük, hogy a lapot minél szélesebb körökben ismertessék, megkedveltessék és ezzel nemcsak az egyesületnek, hanem önönmaguknak is hasznot hajtsanak. Mert az egyesületnek terjeszkedése és megerősödése minden egyes tagnak megerősödése egyuttal. Különösen a bizalmi férfiakat kérjük, hogy úgy a lapnak, mint az egyesületnek érdekeit ebben az irányban is karolják fel és terjeszszék, a kellő felvilágosításokat, útbaigazításokat minden irányban megadják s a lap külön előfizetési díjait szokásos úton juttassák az egyesület pénztárához.

Újból hangsúlyozzuk, hogy nem egyesületi tagok részére az előfizetési díj — baleset ellen való biztosítással együtt — havonként egy korona, negyedévenként három korona, félévenként hat korona, egész évre pedig tizenkét korona.

Csak tovább is így.

Egy okos ember írta nemrégiben a következőket:

»Figyelemmel lenni minden társadalmi osztály és minden népréteg szükségeire és bajaira: szociális értelemben ez ma a kormányzás föladata. Boldogítani az egész világot, azt manapság nem lehet; de a hallható panaszokat meghallgatni s a fölismert és gyógyítható bajokat orvosolni, röviden: az általános elégedetlenséget csökkenteni: ez a társadalmi rendnek önnönmaga iránt való legfőbb kötelessége.«

Tehát a hallható panaszokat meghallgatni s a fölismert és gyógyítható bajokat orvosolni, ez a társadalmi rendnek önnönmaga iránt való első kötelessége. Helyes.

De vajjon melyek azok a hallható panaszok? Melyek azok, amelyek igazán komoly panaszok, a fölismerendő és gyógyítandó bajoknak feltárói? Melyek azok, amelyek a legfájóbbak, a legnagyobbak, a legsürgősebb orvoslást igénylők?

Mert hiszen, ha csak panasz kell, az van a föld kerekiségén minden szegletben, minden zúgban, nem is egy, de száz. Egyik hangsúlyosabb a másiknál, egyik ríkítóbb, tolaodóbb a másiknál. Csak úgy licitálnak egymásra minden utczasarkon. Az ember maga sem tudja a sok közül, hogy melyikre hallgasson, vagy melyiknek adjon igazat. Hát még, ha az a kötelessége, hogy komolyan meghallgassa őket, komolyan foglalkozzék velük!

Bizony nagyon olcsó, nagyon elnyűtt portékává lett manapság a panasz. Mert annyian éltek és élnek vissza vele, annyian tépték meg és tépik azt a köntöst, amely csak a nélkülözők, a szenvedők, a mellözötték ruhája kelletne, hogy legyen: hogy szinte nem lehet csodálni, ha mindenki kétkedve, gyanuval telten néz a szeme közé, amikor találkozik vele valahol.

A panasznak, hogy hatása legyen, komolyan, határozottnak, minden személyes éltől, minden burkolt személyes érdektől mentnek, vagyis őszintének és nyiltnak kell lennie. Érvei soha sem lehetnek egyebek, mint tiszta, megczáfolhatatlan adatok; célja soha sem lehet más, mint a munkásságnak, az érdemnek és az élet viszonyainak egymásra való hatásában kívánatos összhang megközelítése. Akár egyesek emelik fel panaszos hangjukat az ő egyéni életük küzdelmében, akár testületek teszik ugyanezt az ő összeségük életviszonyainak érdekében.

Ámde mit mutat itt is az élet, milyen példákat?

Nézzük mindjárt a legkirivóbbak egyikét és majd meglátjuk.

A magyar vasuti társadalom már régen, lehet mondani évtizedek óta panaszkodik, hogy megélhetési viszonyai merőben képtelenek. Panaszkodik egyenként és panaszkodik csoportosan. Mindannyian, akik ehhez a társadalomhoz tartozunk, vagy annak életét, annak viszonyait közelebbről figyeltük és ismertük meg, tudjuk, hogy ez a panasz jogosult; hogy tehát ez is egyike azoknak, amelyek meghallgatandók volnának, hogy a fölismert és gyógyítható bajokat a társadalmi rend a saját maga iránt való kötelességből orvosolja és gyógyítsa.

De vajjon orvosolta-e? Vajjon gyógyította-e?

Nem. Csak ígéreteket tett, szavakkal róttá le a maga kötelezettségét ezek iránt az ő nap-szamosai iránt, és néhol, ahol már kipattanni készült a beteg testen egy kelevény, darabka angol flastrommal ragasztotta le a helyet.

Hát ez mindenesetre feltűnő egy jelenség, amely jelenségnek bizonyára mélyebben rejlő okainak is kell lennie. Aminthogy vannak is. És aminthogy mindenki tudja, mindenki látja ezeket az okokat, csak maguk a vasutasok nem.

Mert ők az ilyenek megfigyelésére nem érnek rá. Nekik fontosabb dolgaik vannak.

Nekik veszekedniök kell egymással. Lévének ők magyar vasutasok, akik azt tartják, hogy nem boldog a magyar, ha nem marhatja egymást.

Ők nem látják, nem akarják látni, hogy az a mód, ahogyan a maguk életbe vágó panaszait az illetékes fórumok elé juttatják, nemcsak nem szép, de egyenesen brutális. Mert őket mindig és mindenben a partikularizmusnak önző érdekei vezették és ez a testület sohasem volt képes arra a magaslatra emelkedni, ahol a közös hivatás, közös cél magasztossága mellett semmivé törpül az egyéni önhittségnek amugy is szűk látóköre. Ők nem egymással karöltve törnek egy, mindnyájukra nézve közös és fontos cél felé, hanem ők versenyt futnak egymással, hogy egymásnak a rovására ki jut el hamarabb a célhoz. És ebben a versenyfutásban, annak vak szenvedélyében ők még azt sem átallják, hogy a versenytársnak dorongot hajtsanak a lábai elé.

Hogyne? Mikor minden ilyen futtató csoport szentül meg van afelől győződve, hogy itt csak neki van jussa a győzelemhez. Hátrább tehát az agarakkal, ti többiek!

A mérnök lenézi, kicsinyli a jogászt, s

ez viszont a mérnököt; mindketten pedig az egyéb tisztviselőt. A forgalmi altiszt lenézi a pályafelügyezőt, ez a raktárnokot, ez viszont a mozdonyvezetőt és mindannyian együttvéve a vonatkisérő altisztet. A kocsilakatos úgy érzi, hogy ő fölötte áll a vonatmálházónak, ez fölötte a fékezőnek, ez fölötte a váltóórnek, ez fölötte a pályáőrnek — s a jó ég tudná még végig elmondani, hogy ki áll még fölötte minek. Ezeknek az embereknek — pardon, uraknak — egytől-egyig, kivétel nélkül, ugyanaz a bajuk, ugyanaz a panaszuk, a kívánságuk: jobb, rendezettebb javadalmazási viszonyok. Hogy pedig ezt minél biztosabban elérjék — összeállnak és együtt kérnek talán? Nem, hanem mindegyik csoport külön, a maga szakállára panaszkodik és petíciónál. És mi ilyenkor a legnyomósabb érv? Az, hogy a többieket, a vele együtt küzdőket, szenvedőket a maga kérvényében, a maga érdemeinek fokozása végett, leszólja. A diplomás ember éppen úgy, mint a segédfékező.

Ha ez nem az imént jellemzett versenyfutásnak csunya példája, akkor mi vagyunk vakok.

Hát így, ilyen módon ez a vasuti társadalom ne remélje és ne várja, hogy az ő panaszai meg fognak hallgattatni. (A meghallgatás alatt a komolyan gondolkozó ember azok teljesítését értheti csak.) Mert ott, ahová e panaszok intéztek, elfogulatlanabb szemmel nézik ezt a társadalmat, ennek a társadalomnak minden mozdulatát. És amit ebben a részben mindeddig láttak, mindenre inkább volt alkalmas, csak arra nem, hogy ennek a társadalomnak panaszait tulságos komolysággal fogadják; hogy annak bajait sürgősen és alaposan orvosolják.

... Tehát: csak tovább is így, urak ...

A gyöngébb nemről.

Ahogy minden változik a világon, úgy nem kerülhetik el ezt a mi bájos és kevésbé bájos oldalbordáink sem, akiket orvosok, bölcsészek, tudósok, erkölcsbírák és kriminálisták, pszichológusok és anatómusok ősidők óta szerettek a *gyöngébb nem* czimmal megtisztelni. De nem hiába éljük a reformok, az átalakulások korát. Nem hiába értük el az ugynevezett felvilágosultságnak ezt a fokát, hogy semmit sem hagyunk megpiszkálatlanul. Legkevesbé az olyan dolgokat, amelyeket nem értünk.

Igy került a bírálat és kételkedés szőnyegére a női nemnek ugynevezett gyöngesége is. T. i. az a gyöngeség, mely a nőt testileg és lelkileg fogyatékosabbnak tüntette fel mindig, mint a férfi nemen lévő kétlábu tollatlan állatot. (Nehogy azonban azt a bizonyos koppasztott csirkét tessék ez alatt érteni!) És amely gyöngeség révén a nő régi időktől fogva mindig bizonyos előjogokat élvezett a férfi

nemmel szemben. (Persze, csak az ugynevezett civilizált népeknél; mert a többieknél ugyan rab-szolgaszámba megyen még most is az asszonyfajta.) Most ezeket az előjogokat veszedelem kezdi fenyegetni, mert mind élénkebbé, mind hangosabbá válik az a mozgalom, mely tagadásba veszi, hogy a nő gyengébb volna, mint a férfi, és hogy a nő erre a megkülönböztetésre egyáltalán valaha reá szolgált volna. A legnevezetesebb ebben a mozgalomban, hogy nem annyira férfiak, mint inkább nők állanak az élén, még pedig asszonyok és leányok, özvegyek és anyósok — főleg az utóbbiak — vegyesen. A nőemancipáció előharcosai, azután angol, amerikai, orosz és német tudósok évek óta már kötetekre menő munkáikban tagadják, hogy az asszonyi nem bármilyen tekintetben is gyöngébb lenne, mint a férfiaké. Sőt azt igyekeznek bizonyítani, hogy sem testileg, sem szellemileg nincsen különbség a két nem között, hanem csupán a lét célja teszi közöttük az egyedüli különbséget. Okoskodásaikat a következőkre alapítják.

A nő testileg nem gyöngébb a férfinnál, mert noha a nő teste más alakú is és noha a férfi testén az izomzat jobban kifejtett, ez még korántsem lehet bizonyíték arra nézve, hogy a férfi nem az erősebbik. Ha megfigyeljük a falusi népet, látni fogjuk, hogy úgy a ház körüli teendők, mint a mezei munkák ép úgy végeztenek az asszonyok, mint a férfiak által. Nincs az a dolog, amihez asszonyok, leányok ugyanazzal az erőfeszítéssel hozzá ne fognának, mint a férfiak. Sőt azt is tudjuk, hogy nagyon sok vidék van, ahol a falvak asszonynepe fejlettebb, erőteljesebb, mint a férfinep. Ha nézzük a városok gyári és egyéb munkásnépét, ahol asszonyok is résztvesznek a dologban, azt látjuk, hogy az ő alkalmaztatásuk is mindjobban tért hódít, mert mindig több és több mesterséget tanulnak el és azt ügyesen is végzik, ami szintén annak a jele, hogy ép úgy győzik erővel és kitartással, mint a férfiak. Vagy ha nézzük a nők között manapság már nem ritka erőművészeket, tornászokat, stb., szinte csodálat fog el, hogy milyen óriási izomerő kifejtésére képes egy nő, ha edzi testét, az izmait. Persze, ha edzi. De hát évszázadokon — vagy ezredeken át — az volt a jelszó a művelt népeknél, hogy a nő hivatása másban áll, nem az izmai erősítésében, a testi ereje gyarapításában. Hogy miért volt ez a jelszó annyi hosszú időken át, annak is könnyű a magyarázata: mert az izomedzéssel a női test veszít a maga puha gömbölydedségéből és erre a férfi nem lennének azt mondanák, hogy — kár lenne. Meg talán az is, hogy a papucshősök nagy hadserege rémüldözött (és rémüldözik ma is) attól a beláthatatlan veszedelemtől, hogy az asszonyok még markosabb legyenek.

Az újabb kor ebben az irányban is alapos reformokat létesített. Néhány év óta a leányok testgyakorlása nemcsak hogy szükségesnek ismertetik el, de a nők is egyáltalában igyekeznek a sport minden nemét üzni, hogy testüket edzzék, izomerőjüket gyarapítsák. Ha pedig két-három generáción át ilyen tüzzel folyik a női nem megerősödése, nemcsak a közkezdveltségnek örvendő puha gömbölydedség fog veszélyben forogni, hanem a papucs és főzőkanál is elvesztik eddigi eléggé ártatlan jellegüket, mint kormányzati eszközök a háznál, és lesznek igazi, tetteles buzdítók a férjem uram hátán. És milyen szépen fog hangzani akkor az az ócska

példabeszéd — persze új alakjában — hogy: pénz olvasva, férfi verve jó! Léven az is köztudomású dolog, hogy sok helyütt az asszony manapság — és ha háromszorta erősebb a férjénél — csak azért türi a férje verését, mert a divat így kívánja. Hát kilátás van reá, hogy ez a divat is meg fog akkor fordulni; de mi szerencsére nem fogjuk érezni — az új divatot.

A testi erő különbségei mellett ott vannak a szellemi, a lelki erők eltérései. Eddig mindig azt tartották az emberek, hogy például a nőben nincsen annyi bátorság, mint a férfiban. De siettek — mintegy a nő mentességül — hozzá tenni azt is, hogy hiszen a nőnek nem küzdelem a hivatása, de a túrés, az élet terheinek az elviselése, a lemondás és szenvedés.

Ugyan? Hát vajjon hány olyan nő van manapság a világon, akinek egyébre sincs gondja, mint hogy ő lemondjon, túrjon, szenvedjen? És hány van viszont olyan, aki abban a szent meggyőződésben él, hogy neki az élethez, az élet örömeihez éppen annyi a joga, mint a férfiaknak? Bizony, ezekre nagyon könnyű a felelet. Annyan vannak az utóbbiakból, hogy az előbbieket már szinte nem is látjuk tőlük. Ha pedig ilyen sokan vannak azok, akik a kellemes dolgokból a férfikkal egyenlő mértéket követelnek a maguk részére, akkor nem lehet mentességül azzal érvelni mellettük, hogy nekik joguk van ahhoz, hogy gyávábbak legyenek, mint a férfiak. Nemcsak hogy joguk nincs hozzá, de nem is szorulnak ők az ilyen védelemre. Mert hiszen a történelemnek fontosabb mozzanatai és maga a mindennapi élet arra tanítanak bennünket, hogy válságos helyzetekben, nehéz pillanatokban a nők épp oly hősiességgel állottak meg helyüket, mint a férfiak. Hogy akadtak és akadnak közöttük félenkek, gyávák, az ellenük még nem bizonyít semmit. Hát a férfiak között vajjon nem akadtak-e minden időben gyávák és nem akadtak-e a kelletnél nagyobb mennyiségekben még ma is? Sőt mondhatnók, hogy figyelembe véve a nevelésénél azok gyermekkorától követett azon ferde eljárást, hogy a leánygyermeket soha sem szoktatják ahhoz, ami a lélek bátorságát edzi, sohasem oktatják a veszedelmek megismerésében és leküzdésében — a bennük a természettől rejlő bátorság még inkább megvan, mint a férfiakban, akikbe túlnyomó nagy részben csak a nevelés plántálja belé ezen férfiasnak (!?) mondott erényt. Vegyük csak Széchy Máriának, a »murányi Vénusz«-nak példáját: vagy vegyük egrí asszonyainknak a történelmi dicsőség legszebb fényugarában tündöklő hősies várvédelmet; vagy vegyük a női bátorságnak, kitartásnak és hűségnek, a női önfeláldozásnak szabadságharcunkban nap-nap mellett ismétlődött páratlan példáit; vagy vegyük az újabb kor legvéresebb háborújának legiszonyubb napját, Bazailles ostromát, ahol franczia nők, mint a halál angyalának fékevesztett furiái, pusztá kézzel rohanták meg a porosz katonákat, körmeikkel vájták ki azok szeméit, ujjakkal fojtogatták beléjük a lelket, vérpatakokban hemperegtek meg az ellenséggel, akit még a halál pillanatában sem bocsátottak ki ölelő karjaik közül, és ha mást nem tehettek, hát a sebesült, a magával tehetetlen ellenséget becipelték az utcáról a házba, és ott ölték meg vagy dobták belé az égő zsarátnokba. Tennének-e ilyeneket, képesek volnának-e ilyenekre azok, akikben nincsen bátor-

ság, nincsen halálmegvetés? Bizonyára nem! Azért hát csak csinján azzal az érveléssel, hogy a nők nem bátorságra teremték.

Nézzük a mindennapi életet. Senki sem vonhatja kétségbe, mert hiszen a legilletékesebb emberek, az orvosok bizonyítják egytől-egyig, hogy úgy a fájdalmak elviselésében, mint a szenvedések eltűrésében a nők sokkalta fölöttük állanak a férfiaknak. Nincs az a műtét, amely elé egy nő nem nézne nagyobb bátorsággal, mint egy férfi. Az is bizonyos, hogy míg a férfit sokszor már a legkisebb rosszullét is megakasztja rendes foglalkozásában, sőt ágyba dönti, addig a nő még akkor is mozog, tesz-vesz, végzi a maga kötelességeit, amikor már komolyan rosszul van, amikor igazán beteg. Hogy a nők között sokkal több az ugynevezett nyavalygós, mint a férfiak között? Ugyan ki mondja ezt? Ki merné állítani, hogy a férfi nép, kivált annak a városokban lakó része, nem nyavalygósabb, nem bogarasabb és képzelgőbb még a legkényesebb kisasszonyoknál is?

Azután nézzük csak a két nemnek az akarat-erőben megnyilvánuló lelki világát. Ahol mindennél kifejezőbb módon látjuk beigazolva azt, hogy vannak dolgok, melyekben a nő nagyon is felette áll a férfinak. Amit egy nő egyszer a fejébe vett, amit magában eltökélt, attól ő nem tágit, bármibe kerüljön a kivitele, azt ő végre is hajtja, vagy elérni igyekszik, akármilyen akadályokkal kelljen is megküzdenie. Egy ilyen eltökélt nő nem ismer nehézséget, nem ismer lehetetlenséget, amikor egy czélt tűzött ki maga elé és ezen czél megközelítésére törekszik. Nem úgy a férfi. Ezt sokszor már az első akadályok gondolkozóvá teszik, elhatározását már az első nehézségek megingatják és sokkal hamarabb hagyja abba a küzdelmet, semmint ezt a viszonyok megengedhetővé tennék. Innen van, hogy a szerencsétlenségben a nők sokkal kitartóbbak, mint a férfiak; innen van, hogy a statisztika adatai szerint háromszor annyi férfi lesz öngyilkossá, mint nő, mert a nő az élet sanyaruságai közepette még ott sem csügged el, az ő lelki ereje még ott is sikerrel biztatja őt a küzdelemben, ahol a férfi már rég feladott minden reményt, elvesztett minden hitet egy jobb jövő iránt.

Vagy nézzük a házasságok tulnyomóan nagy részét. Ugyan kinek az akarata mérvadó a családban? A férfié-e, vagy az asszonyé? Szó sincs róla, akadnak asszonyok, akik a maguk akaratát többé-kevésbé alárendelik a férjük akaratának. De ki ne tudná közölni, hogy ezek csak kivételek? Ki ne tudná, hogy a házasságban a férj és a nő közötti torzsalódások, amik mind csak az akarat-erőknek párvágását képezik, ha évekig, ha még oly hosszú ideig tartanak is, tiz eset közül kilencz esetben a nő győzelmével végződnek? Ki merné ezt például — csak a saját feleségével szemben is kétségbe vonni?

(Vége következik.)

Legkésőbbi, legkorábbi.

IV.

Valamint a távirati értekezés lehetetlensége esetén, úgy akkor is, amikor a távirati értekezés lehetséges, a vonatkozásának megállapításánál a megállóhelyek, a rakodó-kitérők, iparvágányok stb. mellett való megállást is számításba kell venni. Ha tehát egy előrangú vonatot a maga közlekedésében egy utórangú vonat által egy percig sem

akarunk zavarni, akkor késések esetén ezen utóbbi csak úgy fogjuk — szintén a találkozásnak előzetes leadása után — az előrangúval szemben, vagy pedig az előrangú előtt, a szomszéd állomásra át-bocsátani, ha az ő rendes menetidejéhez a figyelembe veendő megállóhelyek, iparvágányok stb. megállapított tartózkodásait is hozzá adjuk és látjuk, hogy az utórangú még így is jókor ér át a találkozási állomásra.

Ami azonban teljesen fölöslegessé válik a távirati értekezés lehetősége esetén, az az előrangú vonatknak a rendes találkozási állomáson túl, a legkorábbi indulási idővel való menesztése. Erre ilyenkor egyszerűen nincsen szükségünk. Mert a táviró segítségével minden állomás, minden vonat holléte iránt tájékozódhatik, és mivel elv, hogy késések esetén az utórangúnak az előrangú menetében akadályozni nem szabad és hogy a találkozások megállapítása iránt mindig az utórangú vonat menesztői tartoznak gondoskodni: az előrangú vonat a maga menetét megakasztás nélkül folytatja még a rendes találkozási állomáson is túl, az utórangúnak hollétére való tekintet nélkül.

Ilyenkor az előrangú vonat nem vár sehoh semmit, hanem rendesen megy a maga útján. Ezt akként kell értelmezni, hogy például a 307. számú vonatk Kisváros állomáson van menetrend szerinti találkozási a 354. sz. vonattal. A 307-es előrangú, a 354. sz. vonat utórangú. A 354-es menetrend szerinti érkezési ideje 10 óra 21 percz, a 307-esnek menetrend szerinti indulási ideje 10 óra 22 percz. Tudjuk az előző példából, hogy akkor, amikor a távirati értekezés nem lehetséges, a 354-es késése esetén a 307-est csak a legkorábbi indulási idő megállapítása után indíthatnók utnak. Azt is tudjuk, hogy ez a legkorábbi indulási idő lenne: 10 óra 21 percz + 5 percz = 10 óra 26 percz. Ámde most, amikor arról van szó, hogy a távirati értekezés lehetséges, mindezekre nincsen szükségünk. A 354-es késés bármennyit, azért mi a 307-est rendesen, vagyis 10 óra 22 perczkor fogjuk elindítani. És pedig azért 10 óra 22 perczkor, mert a szomszéd állomástól vagy már megkaptuk a találkozási rendelkezést, hogy a 354-es ott fogja bevárni a 307-est, vagy fel kell tételeznünk, hogy az a bizonyos szomszéd állomás is tudatában van a 307-es rendes közlekedésének; ezzel tehát annak, hogy ez a vonat még akkor is rendesen fog indíttatni Kisváros állomásról, ha találkozási rendelkezést nem kapott. Ez a szomszéd állomás tehát ilyenkor óvakodni fog attól, hogy a 354-est a 307-es ellen a legkésőbbi után indítsa Kisváros felé és ha mégis megtenné, vagy megtenni akarná, erről Kisvárost jó eleve táviratilag értesíti. Ez a távirati értesítés lesz pedig a találkozási rendelkezés maga.

Megszűnven tehát az órakülönbözet esélyeinek figyelembe vétele, megszűnik a legkorábbi indulási idő kiszámítása és alkalmazása is, mihelyt a távirati értekezés lehetséges. Ámde van itt egy dolog, a mire a forgalmi végrehajtó-szolgálat iránt érdeklődőket, az abban tettelesen is működőket még ismételtlen és különösen figyelmeztetni akarjuk.

Azon elvből kifolyólag, hogy késések esetén az utórangú vonat menesztője tartozik a találkozás megállapításáról és annak távirati közléséről gondoskodni, sok helyütt azt a — bátran kimondjuk — téves nézetet érlelte meg, sőt vitte át a gyakorlatba is, hogy az előrangú vonat menesztője ezt a

vonatot még abban az esetben is aggálytalanul küldi tovább, ha a menetrend szerint ott találkozásra esedékes utórangu ellenvonat sem még be nem érkezett, sem annak hollétéről tudomás nincs, sem a szomszédos állomás a bejárásra vonatkozó rendelkezést ide le nem adta. Az előrangu vonat menesztője ilyen esetben egyszerűen azzal vigasztalja magát, hogy hiszen az utórangu vonattal való törődés nem az ő gondja, de a szomszédé. Ha nem adta le ide a rendelkezést, hogy az utórangu vonat ott nála fog várni az előrangura, az az ő baja; mert neki is tudnia kell, hogy merre jár az előrangu és hogy rendesen fog indíttatni a szomszédból. Mondjuk, hogy az utasítás elméleti szempontjából neki van igaza. Jó. Ámde mi meg hozzátesszük, hogy a gyakorlati élet szempontjából bizony nincsen igaza. Mert a lelkiismeretes szolgálattevőnek nem lehet elég az a kétes értékű megnyugvás, hogy szerencsétlenség, összeütközés esetén érheti-e őt is valamelyes felelősség, vagy sem, hanem neki azon kell lennie, hogy az ilyen balesetnek még a valószínűségét is megakaszsa, akár háramlik reá nézve baj, akár nem. Mondjunk egy példát, melynek eshetőségei minden nap százszor megvannak odakint. Kisváros állomás rendesen indítja a 307-est tovább, noha a 354-es, melynek itt van a rendes találkozása a 307-essel, még sem be nem érkezett, sem annak hollétéről tudomás nincsen, sem pedig a szomszéd állomás nem rendelkezett, hogy a 354-es ott fogja bevárni a 307-est. A kisvárosi szolgálattevő az utasítás szempontjából egészen korrektül jár el, ha a 307-est mindezek daczára rendesen menesztí tovább. Hiszen mulasztás ha történt, az nem az ő részéről történt, de a szomszéd részéről! Miért nem adta idejében a találkozást? Tehát valami mulasztás tényleg történt; nem ugyan itt Kisváros állomáson, hanem a szomszédban: és — ami a fő ebben a dologban — a kisvárosi szolgálattevő tudomással bír erről a mulasztásról, a mikor a maga vonatját elindítja. A véletlen úgy hozza magával, hogy a szomszéd állomás a 354-est rendesen, esetleg a legkésőbbivel indította el a 307-essel szemben Kisváros felé, de a harangvonal szakadásban van, vagy éppen akkor romlott el, amikor a 354-esnek jelzést akart adni. Röviddel a vonat távozása után olyan szél, hősés vagy egyéb akadály kerekedik a vonal mentén, hogy a 354-es nem bírja a rendes menetet tartani. Ehhez járul, hogy a szomszéd, aki a 354-est indította, vagy nem mondja be Kisvárosnak ezt az indulást, vagy akarná ugyan bemondani, de Kisváros nem jelentkezik, tehát nem mondhatja be neki. Kisvároson viszont sem jelzést nem hallván, sem a 354-es közeledéséről nem bírván tudomással, nyugodtan indítják tova a 307-est a maga rendes idejében. Ennek azután, hogy mi a vége, nem kell külön megmagyarázni. Pedig ezek olyan esélyek, amelyek bármikor előfordulhatnak s a tapasztalt vasuti ember nagyon jól ismeri az ilyen véletlen esélyek összejátszásának kiváló szerepét a komoly balesetek előidőzésében.

A mi tanácsunk tehát az, hogy a forgalmi szolgálattevő addig el ne indítsa az előrangu vonatot, amíg az ott esedékes utórangu ellenvonat hollétéről kétségtelenül tudomást nem szerzett. Ha megkéslelteti az előrangu vonatot, inkább késleltesse, de a bizonytalan feltevések sokszor káros esélyeinek azt ki ne tegye. Nem hisszük, hogy lesz felsőbbtség, amely azt az ő eljárását helytelenítse,

amikor minden jóra való forgalmi embernek át kell hatva lennie attól a tudattól, hogy a forgalom biztonságának megóvása tekintetében soha sem tehet az ember eleget.

Egy harmadik, kiválóan nevezetes előnye a távirati értekezés lehetőségének, hogy igen sok esetben nagy előnyt lehet nyújtani az utórangu vonatnak, anélkül, hogy ezzel az előrangu ellenvonat közlekedése említésre méltó módon zavartatnék. Ennek a horderejét csak az képes helyesen megítélni, aki tudja, hogy nem ritkán néhány percznyi előny, melyet egy utórangu vonatnak egy előrangoval szemben nyújthatunk, a forgalmi nehézségek és zavarok egész lánczolatától szabadítja meg állomásunkat. Ámde ezt csakis akkor tehetjük, ha a távirónk jó, ha a találkozási rendelkezést a vonat indulása előtt adtuk le, és ha annak az előrangu ellenvonatnak a jellege olyan, hogy néhány percznyi megvárakoztatása nem zavar messzebb menő, fontosabb érdekeket, mint csatlakozások elérése stb. Mert az ilyen esetekben az előrangu vonat menetét hasonló czélből megakasztani nem szabad.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A tenger legnagyobb mélysége. A Csendes-oczeánban lefektetendő nagy kábel, melynek segélyével az Egyesült-Államok Amerikát a Filippi-szigetekkel összekötni akarják, nagyszabásu mélységméréseket tett az oczeánban szükségessé. A tervezett vonaltól két helyen el kell térni, mert a tengerben két nagy akadályra bukkantak. Az egyik egy a tenger átlagos mélysége fölé 13,200 lábnyi magasságra emelkedő tengeralatti mélység, a másik a legmélyebb tengeralatti völgy, melyet csak valaha fölfedeztek. A tenger ezen a helyen 29,400 láb mély. Ez a legnagyobb mélység, melyet eddig ismernek.

Meddig tart a női szépség. Az éltesebb nők vigaszára legyen mondva, a női szépség ugyszólván az egész életen át eltart. Érik napról-napra, mert a női szépséget épügy, mint a férfiakét, az érettség szempontjából kell megítélni. Nincs semmi értelme annak az állításnak, hogy a negyven éves szépség kevésbé vonzó, mint a tizenhat éves fiatal leány sarjadozó bájai. Amíg a nők a természet törvényeivel összhangban élnek, minden kornak megvan a maga vonzereje. Tetőpontjához a szépség csak a 35 vagy 40 éves korban közeledik. Szép Heléna 48 éves volt, amikor Trójába megérkezett, Aspasia csak 37 éves korában lett Perikles barátnője és még azután is sokáig hires szépség volt. Kleopatra jóval tul volt a harminczon, amikor Antoniussal találkozott, Poitiersi Dianna 39 éves volt, amikor II. Henrik szívet meghódította és a félannyi idős király hozzája állandóan hú maradt. Ausztriai Annát 38 éves korában Európa legszebb asszonyának mondták. De Maintenon asszony XIV. Lajossal 43 éves korában ismerkedett meg. Mars kisasszony, a hires színésznő, 45 éves korában, mme Récamir pedig 35 éves korától 55 éves koráig volt a legszebb. A legigazibb és legerősebb szerelmet nem mindig a husz éves szerelmek gerjesztik. Az éretlen korban a legnagyobb szépség sem jut érvényre, mert a szépséget nemcsak a formás vonások és a friss arcszín teszik — ezzel az élettelen viaszbabák is rendelkeznek. Az ifjuság harmatos, rózsás arcszíne a természet ajándéka, de az asszonyi szépség 30 és 40 év közt a legnagyobb.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

*Mennyi göröngy . . .**Mennyi göröngy, mennyi hullám előttem! . . .**Tudja Isten, mi vár rám a jövőben.**Tör a világ, tör mindenki ellenem —**De tán élve még sem temetnek engem!**Szolga vagyok. Nem tagadom, nincs miért.**Megalázom magamat a hazámért.**Panaszom van? Elmondanám, nincs kinek . . .**Beteg vagyok? Óh az sem fáj senkinek!**Szegény vagyok. Még erről sem tehetek;**Másvilágon — ott tán gazdag lehetek.**De hogy szívem oly sok nagy kín mért dúlja,**S hogy mért élek — azt csak a jó ég tudja.**Megtagadjam életemet? Nem teszem!**Bűnbe esni lelkemet nem engedem.**Temessenek irigyeim, nem bánom —**Számolunk majd egykor a másvilágon!***Kocsis Dénes,***pályasír.***A malom ostroma.***— Zola E. után francziából fordította Luby Gyula. —*

II.

Egy hóval később, épen Lajos napjának estéjén, egész Rocreuse rémülésben volt. A poroszok megverték a császárt és gyors menetekben közeledtek a faluhoz. Az átvonuló csapatok egy hét óta csak rólok beszéltek: »Már Lormiereben vannak, már Novellesen is átjöttek!« A falu lakosai minden reggel aggódalmasan tekintettek a hegyeket borító erdőségek felé; vajon mikor szállanak alá a poroszok? De azok csak nem jöttek, s ez még fokozta az ijedelmet. Már bizonyosra vették, hogy éjjel rohanják meg a falut s mindenkit ágyában fojtának meg.

Az előtte való éjjel, kevéssel napkelte előtt, nagy láрма zavarta föl a szunnyadó polgárságot. Az asszonyok már térdreborulva hányták magokra a keresztet, midőn az óvatosan kinyitott ablakokon keresztül megpillantották a vörös nadrágot. Egy század francia katona érkezett. A kapitány a községi bírót hívatta, s azután Merlier apó malmában szállásolta el magát.

A nap mosolyogva kelt föl; ma bizonyára meleg idő lesz. Az erdőségek lombkoronáit megaranyozták a ragyogó sugarak, a mélyebben fekvő rétek pedig sűrű fehér ködpárába borultak. A tiszta, csinos falu üde légből ébredt, s az egész tájék úgy nézett ki, mint egy harmatos virágcsokor. De e szép reggelt ki sem üdvözölte mosolylyal. Figyelemmel kísérték a kapitányt, amint körüljárta a malmot, megvizsgálta a szomszéd házakat, s átment a Mosel tulsó partjára s onnan távcsövével szemlélgette a

vidéket: Merlier apó kísérte mindenütt és magyarázatokkal szolgált neki. Azután a kapitány öröket állított fel mindenüvé: a falak és fák mögé, árkok s mélyedésekbe. A csapat zöme a malom udvarán tanyázott. Tehát csakugyan verekedni fognak? Merlier apót visszaérkeztek minden oldalról kérdésekkel ostromolták. Ő némán bölintott fejével. Igen, verekedni fognak.

Domokos és Francziska mellette állottak az udvarban. Az öreg kiverte pipáját és így szólt:

— Oh! kedves gyermekeim, nem holnap lesz a ti lakodalmatok!

Domokos összeszorította ajkait, homlokán haragos felhő vonult át, s meredt szemekkel bámult a hegyek felé, mintha a poroszokat akarná megpillantani. Francziska halavány, komoly volt, jött-ment a katonák között s ellátta őket a szükségesekkel.

A kapitány jó kedvében volt. Megvizsgálta a malomnak a folyóra néző részeit, s most a kút mellett Merlier apóval beszélgetett.

— Ez valóságos erősség — mondá. — Nem adjuk föl a védelmet egész estig . . . A rablók elkéstek. Már itt kellene lenniök.

A molnár nem változtatta komoly arczkifejezését. Már lángolni látta malmát, de nem panaszkodott; belátta, hogy az ugy is hasztalan lenne, s csupán ennyit mondott:

— A csolnakot a kerék mögé kellene rejteni. Talán szükség lehet rá.

A kapitány kiosztotta rendeleteit. Szép magas s mintegy negyven éves ember lehetett. Domokos és Francziska látása örömet okozott neki; szinte feledni látszott a közelgő ütközetet. Szemeivel követte Francziskát: látszott, hogy gyönyörködik benne. Azután hirtelen Domokoshoz fordulva, így szólt:

— Hát ön nincs a hadseregnél?

— Idegen vagyok — válaszolt a fiatal ember.

A kapitánynak nem igen tetszett a nyilatkozat.

Francziska nézett és elmosolyodott. Domokos ezt észrevéve, folytatá:

— Idegen vagyok, de ötszáz lépésről ellövöm az almát. . . . Nézze csak, vadászfegyverem ott van a háta mögött.

— Talán hasznát veheti — mondá a kapitány.

Francziska kissé reszketve közeledett. Domokos megragadta feléje nyújtott kezeit, s nem gondolva környezetével, gyöngéden megölelte őt. A kapitány újból mosolygott, de nem szólt. Ülve maradt s kardját térdeire fektetve, gondolatokba merült.

Már tíz óra volt. A melegség kiállhatatlan kezdett lenni, s fullasztó lég nehezedett az emberre. Az udvarban a katonák a félszer árnyékába vonultak és falatozni kezdettek. A faluból semmi zaj sem hallatszott; az emberek eltorlaszolták kapuikat. Csupán egy künn rekedt kutya vonított az országúton. A szomszédos erdő néma csöndjében egy kakuk dalolt. Azután újra elhallgatott minden.

Az így szunnyadó léghőrt hirtelen egy lövés riasztotta föl. A kapitány fölugrott s a katonák le-tették a párolgó tálakat. Pár pillanat alatt mindannyian helyükön voltak; a tetőtől a küszöbig az egész malom el volt foglalva. A kapitány kiment az útra, jobbra-balra szétnézett, de mitsem látott. Egy másik lövés hallatszott. A kapitány megfor-

dulva, az erdőben két fa között egy vékony füst-felleget vett észre.

— A nyomorultak az erdőben vannak — mormogá. — Észrevették, hogy itt vagyunk.

Erre a puskaropogás megkezdődött a francia és porosz katonák között. A golyók sivitottak a Mosel fölött, de egyik részen sem okoztak kárt. A poroszok rendetlenül tüzeltek, minden bokorból lövés jött; de az apró füstfellegeken kívül mitsem lehetett látni. Így tartott ez körülbelül két óráig. A kapitány közömbös hangon dudolgotott. Domokos és Francziska az udvarban maradtak, s egy alacsony fal fölött kandikáltak ki. Leginkább érdekelte őket egy kis katona, ki a vizparton egy rozszant bárka mellé volt állítva, hason csúszott, ki-kinézett és lőtt; majd ismét egy árokba siklott vissza, hogy fegyverét megtöltse. Mozdulatai oly ügyesek, ravaszok és különösek voltak, hogy valóban mulatság volt nézni. Bizonyosan észrevett egy poroszt, mert hirtelen fölállott s vállhoz emelte fegyverét, de mielőtt lőhetett volna, fölsikoltott, összerogyott és az árokba gurult. Szegény kis katona, mellébe kapta a lövést. Ez volt az első halott. Francziska ösztönszerűen megragadta Domokos kezét s idegesen megszorította.

— Menjenek el innen — mondá a kapitány. — A golyók épen odáig járnak.

És csakugyan egy kis, rövid ideig tartó recsenés hangzott a vén szilfa lombjai között, s egy ágacska kalimpálva leest.

De a fiatalokat leszegezte a jelenet félelmesége s nem mozdultak.

Az erdő szélén egy porosz katona hirtelen lefordult egy lombos fáról; estében a levegőben kapkodva, a földre zuhant. Azután újra csönd lett; a két halott szunnyadni látszott a napon. A puskaropogás megszűnt s csak a Mosel egyhangu locsogása hangzott föl a nagy csöndességben.

Merlier apó kérdően nézett a kapitányra: hát már vége van, s ennyi az egész?

— Most jönnek a nagy lövegek, — mondá a kapitány. — Távozzanak innen.

Alig fejezte be szavait, roppant dörgés reszketetté meg a levegőt. A szilfa koronája ledőlt, s levélzárpor borította el az udvart. A poroszok szerencsére magasan lőttek. — Domokos maga után vonszolta Francziskát; Merlier apó követte őket s utánok kiáltott:

— Menjetek a kis pinczébe, annak erős falai vannak. — De ők nem hallgattak rá; a nagy terembe mentek, hol egy szakasz katona várakozott csöndben; a betett ablaktáblák nyílásain keresztül lesték az ellenséget. A kapitány egyedül maradt az udvarban s egy fal mellett huzta meg magát, mialatt az ellenség folytatta az ádáz tüzelést. A kívül elhelyezett katonák egyenkint csusztak be a házba, s csak lépésről-lépésre adták föl a tért, az lévén a jelszó, hogy időt nyerjenek s ne mutassák magokat az ellenség előtt. Így telt el ismét egy óra. Egy őrmester jött be a házba, s jelentette, hogy már csak két-három ember van kívül; mire a kapitány óráját elővéve, így szólt:

— Két és fél órája . . . négy óráig kell tartanunk magunkat.

Bezáratta a nagy kaput és mindent elkészített az erélyes védelemre. Hirtelen megrohanásról nem lehetett tartani, mert a poroszok a Mosel tulsó partján voltak; volt ugyan egy hid, mintegy fél-

mértföld távolságra, de ennek létezéséről a poroszoknak alig lehet tudomásuk, az átgázolást pedig nem igen fogják megkísérteni.

(Folytatása következik.)

A vasuti ór.

Fábián reggel, ahogy átvette a mozgó órától (kisegítő pályaőr) a szolgálatot, előbb tájékozódott, hogy »erős nap« lesz-e ma, vagyis hogy sok vonat fogja-e a nyugalmát zavarni, azután pedig, amikor látta, hogy békességes időre vagyon kilátás, fogta a nagy ágnyeső ollót, amivel majd a pálya mentén húzódó eleven sövényt fogja megigazgatni.

Bandika, az ökölnyi kis jószág, már ott izgett-mozgott atyja körül, mert tudta, hogy ebből a mulatságból neki is lesz része. Mert ő fogja a lenyesett gallyakat összeszedgetni és rakásra hordani. Amely munkájában ugyan nem léssen köszönet, mert a csöpp jószág inkább csak a dolgot szaporítja, annyira gyámoltalan még. De hát apjának is csak ugy repes örömeben a szíve, ha egyetlen gyermekére néz, aki már is buzgólkodik a dolog utáni vágyakozásában.

Az apának oly könnyen ment ma a munka! Csak rá kellett nézni arra az apró kis emberkére, aki ott csetlett-botlott folyton körülötte, és nagy nyögdecseléssel szedegette fel a gallyakat, hogy azután oda vigye, ahová nem kellett volna — és elfelejtett minden gondot, minden fáradságot!

Közbe-közbe azután el is beszélgettek egymással.

— Bandikám, mondsza csak, hogyan csinál a gőzös?

Bandi ép egy nyaláb ágat czipel el onnan, ahova már egyszer letette volt. Megáll, nagy, beszédes szeméit apjára veti és felfújván apró pofácskát, rákezd, hogy:

— Fu, fu, fu, fu . . .

Hát a masina mit csinál?

Ez már nagyobb fáradságba kerül, miért is Bandi ledobja a gallyakat és miközben lassu tipegással kezd szaladni a fűben, folyton hangoztatja:

— Sí—sí—sí . . . piff—piff—piff . . . sí—sí!

Fábián pedig kimondhatatlanul büszke erre az ő kis művészerre, akiből, bárki meglássa, de pályafelvigyázó lesz egykoron. Mert az ilyen okos gyerek — már pedig Bandinak az a hire, hogy ő a legokosabb gyerek az egész vonalon — muszáj, hogy ur legyen, ha megnő. Fábián egészen belemélyed a jövő szép képeinek a rajzolásába, amikor egyszerre azt veszi észre, hogy a felesége lezárja az útátjáró sorompóit, amik mindjárt ott vannak, az órház mellett, azután kezébe fogja a jelző tárcsát és kiáll a posztra.

— A gyorsvonat jönne már? — tűnődik Fábián magában. — De hamar elment ma az idő!

Észre sem veszi eközben, hogy a kis Bandi ott bujkál az eleven sövény egyik hézagos helye körül, s a vágány tulsó felén álló anyját nézi ő is.

Fábián a vonatra figyel, és már látja a gyorsvonatot. Még legfeljebb egy perc, s a vonat itt fog elrobogni az órház előtt. Csupa megszokásból kihuzza a zsebóráját, hogy lássa, vajjon rendes-e? Csak ekkor jut eszébe a gyermek. Körülnéz — nem látja sehol. Földhöz csapja az ollót, kiabálja a gyermek nevét, majd siet vissza azon hely felé, amely az órházzal éppen szemben fekszik. Tekintete az

asszonyra esik, aki még mindig ott áll a poszton, de olyan rémitően sápadt, olyan iszonyuan néz a vágány felé, hogy a vér fagyni kezd Fábián ereiben. Csak egy szempillantásig tartott azonban az asszony mozdulatlansága. A következő pillanatban ellöki a tárcsát és rohan a vágány felé, amelyre ép most kapaszkodott fel innen, a sűrű kerítés felől, Bandi. Mintha még most is azt hangoztatná, hogy: fu—fu, si—sí, piff . . .

Egy földrengéshez hasonló dördülés, s a gyorsvonat elszárguldott az órház előtt.

Nyomában pedig ott fekszik Bandikának szétrozcsozott teste a vágány között, míg az anya véres fővel fetreng a földön, messze ellökve a vágánytól.

Fábián iszonyatos kétségbeesése leirhatatlan. Mint egy örült rohan legelőször is a kis fiu testéhez. Csak véres rongy, ami ott fekszik előtte. Sem a fej, sem a test egy része nem mutat többé emberi alakot. Az apa fájdalma oly nagy, hogy szinte roskadozik belé. Az édes, a drága kis holttestet darabonként szedi össze és rakja ki a vágány mellé. Csak azután jut eszébe, hogy az asszony után nézzen.

Felszedi a földről és sietve viszi a ház előtti lóczára. Majd vizet hoz és megmossa a véres fejet, véres arcot . . .

Soká tartott, amíg az asszony megint eszmélni tudott. A gyorsvonat mozdonya nagyon goromba portéka, az retteneteset tud ütni azon, aki az útjába áll. Ettől az ütéstől holmi eleven istenteremtése csak a másvilágon szokott felocsudni. De az asszony felocsudott még ideát is; felocsudott csak azért, hogy még fájóbb, még kinosabb legyen az örök bucsuzás.

Fábián, az erős férfi, ott sirdogált csendesen az asszony ágya mellett. Csak most tért meg a temetőből, ahová a szegény Bandi földi maradványait az imént hantolták el. Az asszony, aki pedig maga is halódott, hiába biztatta, hiába vigasztalta.

— Nem-nem! Ha te is itt hagysz, ha téged is elveszitek, elemésztem magam. Ennyi fájdalmat nem hordok a szívemben. Nem és nem! — tört ki a végtelen keserűség az emberből.

— Ne bánkódjál, lelkem mindene, édes uram. Majd megvigasztal a jó Isten. Lesz még feleséged is, gyereked is, akiket szintugy fogsz szeretni . . .

— Asszony, ne kínozz, ne gyötörj, mert hamarabb ott leszek az Isten ítélőszéke előtt, mint te! — jajdult fel hörögve Fábián és vad elszánnással kapta le a falról a revolvért.

— Édes, édes jó uram . . . — az indulat, a gyöngeség elfojtották az asszony további szavait.

Fábián pedig oda állt az ágy elé és szívére téve a kezét, merően az asszonyra nézett, azután lassan, ünnepélyes hangon tett egy borzasztó fogadalmat.

— A hitemre mondom néked, hogy abban az órában, amelyikben te is lehunyod örökre a szemed, veled megyek a másvilágra. Együtt akarom, hogy eltemessenek bennünket.

A szegény asszony irtózatossá kinokká állott ki. A testi fájdalmakat már nem is érezte, mert a lelkiek annyira lenyügözték egész valóját. Érezte, hogy az ő számára mentség többé nincsen, és tudta, hogy akkor szavának áll a férje is, aki őt annyira szeretette az életben.

Oh, hogy miért kell a szegény embernek is ilyen kínnal meghalnia!

Hosszu töprengés után az asszony susogva fordul a keservébe elmerült férjéhez.

— Uram, én jó uram!

— Mi az lelkem?

— Ne sirassál te engemet, ha meghaltam.

Nem vagyok én arra méltó. Csak arra vagyok méltó, hogy átkozzál a halálom után is, hogy szakítsd ki az emlékezetemet is a szivedből. Mert itt, a halálom óráján gyónom meg neked, hogy bűnös asszony voltam . . . A kis Bandikában sem a magad véret sirathatod . . .

Az asszony nem bírta tovább. Arcza eltorzult és látszott rajta, hogy készül arra a hosszú, nagyon hosszú útra, amelyikről nincsen többé visszatérés.

Fábián pedig ziháló mellel, tágra nyílt szemekkel nézte egy percig ezt a halódó asszonyt, azután, mint akit taglóval ütöttek fejbe, támolygott ki a szobából . . .

Az asszony nővére, aki tegnap, a nagy baj hallatára sietve jött ki az órházhoz, és az asszonyi dolgokat látja el azóta, ijedten rohant be a konyhából. Egy pillantást vetett csak az ágyra és látta, hogy testvére a végét járja. Hangos jajveszékkel borult a haldoklóra.

— Ne sirj, mert mondanom kell még valamit. Addig nem tudok meghalni . . . Egy rettenetes bűnt vállaltam magamra, csak hogy őt megtartsam az életnek. Mert velem akart jönni, minden áron . . . És meg is tette volna . . . Meg, tudom . . . Ha majd szünik a fájdalma, ha megvigasztalódott egy kissé, mondd meg neki . . . de megmondd, hogy az csak mese volt . . . hogy őt szerettem mindig, őt áldottam még a . . . halálom percében is . . .
. . . S a nővér zokogva fogta le a halottnak szemeit.

Weisz Lázár.

ANEKDOTÁK.

Alapos fenyegetés. A zsandár egy züllött, rongyos alakkal találkozik az országuton, s mivel az ipszének semmiféle igazolványa nem volt, viszi azt magával. A csavargó megörült ennek, mert így legalább kilátása volt reá, hogy meleg hajlékba jut, s ennivalót is kap, — elkezdett tehát örömeiben füttyüreszni.

Rászól a csendőr:

— Ha el nem hallgatsz, azonnal utnak eresztlek megint!

S a csavargó sietve elhallgatott.

A tiszta vendéglő. *Vendég:* Kérek héringet salátával.

Pinczér: Honnan tudja uraságod, hogy van héringünk? Hiszen nincsen kiírva az étlapon!

Vendég: De itt a szaga a szerviettán.

A havasi kürt. *Turista:* Hát ez az a híres havasi kürt! Mondja csak, mindig ilyen borzasztó, ilyen csúf annak a hangja?

Vezető: Óh nem kérem. Csak ha belé fuj az ember.

A földolog. *Vőlegény:* Hát, édes Ilonkám, ki nek küldjük el a legelső eljegyzési kártyát?

Menyasszony: Rózsika barátnőmnem. Ez fog legjobban mérgeledni rajta.

A viczinálison. *Utazó:* Izé, masinyista bácsi, menjünk máma valamivel lassabban. Egy kosár befőztet viszek magammal és nem akarnám, hogy megrázódjék.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk a következő könyveket:

Vasuti élet.

1.

— Irta: **Temesváry Alajos.** —

Ebben a művében szerző keresetlen egyszerűséggel, de megrázó színekben festi a vasuti életnek fáradsalmait, kinlódását, nehézségeit, de különösen ezernyi veszélyeit, s a történetek, melyeket itt elmond, igazán megható részleteket tárnak fel az olvasó előtt ebből a ritka nehéz életből. A könyv annál értékesebb, mert szerző a benne szereplő embereket mind ismerte, a velük történt borzalmas eseményeket részben közvetlenül is megfigyelte. Aki elolvasta ezeket a történeteket, az más szemmel fogja nézni a vasuti embert és más véleménynyel lesz annak szolgálata felől. A könyvet tagjaink le szállított árban, 60 krajczár beküldése mellett rendelhetik meg kiadóhivatalunkban.

2. Most jelent meg a

Bumli.

— Irta: **Temesváry Alajos.** —

Lapunk szerkesztőjének ezen újabb könyvről elég annyit mondanunk, hogy aki a vasuti életnek derűs oldalait, kacagató fonákságait is meg akarja ismerni, az olvassa el a Bumlit. Nem fogja sajnálni sem a fáradságot, sem a pénzt, amit reá fordított. Csak arra a néhány vig dologra kell utalnunk, ami lapunkban a szerző tollából eddig megjelent és mindenki tisztában lesz azzal, hogy jó könyvet kap pénzeért. Ára *egy korona*, mely lapunk kiadóhivatalához küldendő be.

Aki egyszerre rendel meg mind a két könyvet, azokat összesen két koronáért kapja.

E két könyvnek nem volna szabad hiányoznia egy vasutas házában sem.

3.

Csitt-csatt.

— Irta: **Csitt.** Fordította: **Csatt.** —

Igen mulattató, pikáns novellafüzér. De csak elnőtték számára íródott. Bolti ára 3 korona, a »Kitartás« tagjai ellenben 2 korona beküldése ellenében rendelhetik meg kiadóhivatalunknál.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. F., Budapest. Levelét sajnálatunkra nem kézbesítettük, mert Kölcsey Zsigmond, aki a lap szervezési osztályánál volt alkalmazva, családi viszonyai miatt a fővárosból elutazott s ennek folytán még az elmúlt hét folyamán végképen megvált egyesületünkől is, lapunktól is,

I. P., pályafelügyelő. Hogy a földbe fektetett vascsövek a rozsdá által való gyors elpusztítás ellen hathatósan megóvassanak, arra nézve többféle eljárás van alkalmazásban. A sok metódus közül eddigelé az ugynevezett amerikai módszer vált be legjobban, mely a vascsövek erős galvanizálásában áll. Az így preparált vascsövek 60 évig is eltartottak a föld alatt. Ujabbban azonban a véletlen egy sokkal egyszerűbb és sokkal tartósabb módszerre vezette rá az érdeklődők figyelmét. Ugyanis a tapasztalat azt mutatta, hogy vascsövek, amelyek mészrétegekben fekszenek, a talaj nedvessége mellett is évtizedekig teljesen épek maradnak. Az égetett mész pora közé beágyalt ilyen vascsövekkel végzett kísérletek fényesen beváltak.

Jó lesz tehát megpróbálni.

K. D., pályáőr. Az egyik jó, azt némi simítással hozzuk is. A másik nem válik be. Inkább kevesebbet, de azok azután jók legyenek. Csak folytassa!

Régi tag, Szombathely. Már ismételt hangoztattuk, hogy mi nem lehetünk kizárólagos szaklap, mert egyesületünknek sok más foglalkozású tagja is van, akiknek érdekeit és kívánságait nem szabad figyelmen kívül hagynunk. Ha kevesebbet hozunk is egyelőre — amíg lapunk jobban ki nem terjeszkedik — mint az ugynevezett szaklapok bármelyike, de bizvást mondhatjuk, hogy ez a kevés a maga komoly tartalmasságával fölé az amazoknak sokféle dolgával.

Faragó Vendel Pál. Nem volt biz az tréfa, de komoly valóság. Ha nem hiszi el, hát jöjjön és győződjék meg személyesen.

A kívánt rímeket megadjuk, de csak azon föltétel alatt, hogy a verset más laphoz fogja beküldeni. Tehát: *kolibri—sóskefti; vérboszu—kenguru; keble bús—füstölt hus; szive fáj—libamáj; a vad zsarnok—vásárcsarnok.* Többel nem szolgálhatunk.

J. K., állomási főnök. Annyian fordultak már hozzánk ebben a kérdésben — persze pro és kontra — hogy legközelebb behatóbban fogunk reá még visszatérni. Addig türelem.

Zalai tagtárs. Az bizony nem adoma, hanem valósággal megtörtént dolog. Kolerás idők járván, mint eső után a gomba, úgy termettek mindenütt az ugynevezett egészségügyi bizottságok. Persze, hogy a vasutak sem maradhattak tétlenek, bár máskor nem igen akarózik nekik az egészségügyi dolgokkal komolyan foglalkozni. Hát egy ilyen egészségügyi vegyes bizottság (amelyik beillett tarkának is) hajtánnyal érkezik egy őrházhoz s a bizottság vezetője, aki egy vasuti egészségügyi főmandarin vala, nagy garral reámordul a peczkesen szalutáló pályáőrre:

— Jó-e a víz?

— Biz az nem jó, megkérem a tekintetes nagyságos urat.

— Mi? Nem jó? — förmed rá még mérgesebben a főmandarin a szegény bakterre. Hát egy kis sampányer nem kellene? He! Kutviz helyett? He! Majd adok én maguknak, haszontalan népe. Örökösen jajgat, örökösen panaszkodik. Sohasem jó neki semmi; mindig jobbat akar. Hát majd mindjárt megmutatom az uraknak, hogy micsoda betyár ez is, — fordul most a bizottság többi tagja felé — kitűnő ivóvíze van. Olyan tiszta, olyan egészséges, akár egy gyógyforrás — és neki, ennek a parasztnak, nem jó. Poharat, hé!

A pályáőrnek a nagy szidásra torkán akadt a szó. Kihozza a poharat, jól megmeríti a kutban a vedret, s a főmandarin — miután tüntetőleg előbb maga hajtott fel a vízből egy pohárral, sorra kínálja az urakat. Főszolgabíró, járási orvos, pályá-orvos, forgalmi főnök — mind jóízűen ittak a nedüből és dicsérték annak mivoltát; csak az osztálymérnök nem ivott és nem szólt semmit.

— No, haszontalan fráter — riasztja a fődoktor újól a baktert — hát mért nem jó ez a víz? Tudni akarom, de tüstént!

— Megkérem alássan a tekintetes nagyságos urat, azért nem jó, mert hogy harmadnapja belé veszett a macskánk és csak ma tudtuk kihuzni . . .

Vécsei Frigyes, Budapest, 90 korona 80 fillért; *Bogyó Pál, Losoncz,* 10 korona 4 fillért köszönettel nyugtáztunk, megfelelően elszámoltuk. — *Schesz Ferencz, Arad,* 6 korona 80 fillért márczius és április hónapokra könyveltük, fölösleg 3 korona 20 fillér. — *Schwendtner Béla, Cziffer,* Április óra könyveltük, fölösleg 60 fillér. — *Juhász Ferencz, Budapest, Gelencsér Gábor, Budapest, Manzer Vilmos, Budapest, Wittine György, Péczel,* márczius óra könyveltük. —

Ungár Dávid, Budapest, december, január, február és márczius hónapokra könyveltük. — Komándi Tódor, Monostor, február és márczius hónapokra könyveltük. — Tóth Mihály, Győr, január és február hónapokra könyveltük. — Fabricius Samu, Győr, február hónapra könyveltük. — Kretschmer Ágoston, Budapest, július és augusztus hónapokra könyveltük. — Wieszcák Henrik, Zólyom, chequet elküldöttük. — Vogyeráczky József, Budapest, 90 korona 7 fillért; Vécsei Vilmos, Budapest, 29 korona 64 fillért; Sziklai László, Budapest, 26 korona 36 fillért; Buzek Géza, Budapest, 19 korona 73 fillért; Bartók Béla, Oroszka, 22 korona 12 fillért; de Rivo József, Bród, 112 korona 3 fillért; Nyári Sándor, Normanci, 5 korona 15 fillért; Doór Ferencz, Alsó-Árpás, 8 korona 54 fillért; Kaczér Dénes, Szombathely, 24 korona 12 fillért; Gyalai Gábor, Tószeg, 56 korona 44 fillért; Nagy Sámuel, Debreczen, 13 korona 60 fillért; Gáspár Vilmos, Csákovár, 17 koronát; Horváth Gábor, Csála, 14 korona 20 fillért; Mátis Gáspár, Zilah, 21 korona 74 fillért; Biró Ede, Kovászna, 6 korona 80 fillért; Zsebők István, Ács, 10 korona 20 fillért; Takács János, Szombathely, 19 korona 38 fillért; Radó Ignác, Kis-Czell, 28 koronát; Dániel Sándor, Banicza, 23 korona 80 fillért; Zsigó György, Nagy-Várad, 38 korona 12 fillért; Proksch Jakab, S.-A.-Ujhely, 9 korona 40 fillért; Somody Imre, Kecskemét, 97 korona 74 fillért; Cseh Sándor, Uj-Péteri, 19 korona 70 fillért; Lőcsey György, Tövis, 20 korona 70 fillért; Torzsás György, Temesvár, 39 korona 12 fillért; Pekurár Simon, Soborsin, 48 korona 77 fillért; Petykó András, Eger, 18 korona 43 fillért; Sütő András, Zimir, 13 korona 60 fillért; Béczy Vincze, Ivanecz, 9 korona 90 fillért; Könyves Kálmán, K.-Félegyháza, 13 korona 63 fillért; Galba Mátyás, Lipótvár, 12 korona 20 fillért; Jakab József, Sárvár, 32 korona 84 fillért; Schmiéd Lajos, Szabadka, 38 korona 44 fillért; Szepes József, Solyom, 8 korona 44 fillért; Moldoványi Ferencz, Kiszács, 19 korona 79 fillért; Kiss Lajos, Duna-Pentele, 6 korona 80 fillért; Holubek Lambert, Miskolcz, 37 korona 90 fillért; Egyházy János, Esztergom, 35 korona 60 fillért; Ehrlich József, Déva, 22 korona 89 fillért; Polgár Sándor, Fiume, 71 korona 39 fillért; Szathmáry József, Dorogh, 19 korona 80 fillért; Mattyasovszky Gyula, Magyar-Szék, 8 korona 70 fillért; Radványi János Ödön, Gány, 18 korona 33 fillért; Magyar Dénes, Fogaras, 13 korona 60 fillért; Schiller Miksa, Breznóbánya, 15 koronát; Tóth János Báltaszék, 6 korona 50 fillért; Guttmann Ignác, S.-A.-Ujhely, 45 korona 22 fillért; Sági Lajos, Iltó, 20 korona 40 fillért; Kertész Albert, Szaár, 6 korona 70 fillért; Ujváry Péter, Szegzárd, 7 korona 10 fillért; Lovass János, Nagy-Károly, 11 korona 74 fillért; Balázs Márton, M.-Ludas, 19 korona 70 fillért; Klobucár Márton, Oriovác, 6 korona 80 fillért; Magyar Mihály, Kisvárd, 10 korona 20 fillért köszönettel nyugtázzunk, megfelelően elszámoltuk. — Stiller Emil, Bázias, miután e hónapban jogosultságba lép, 2 korona helyett 5 koronát kérünk küldeni, hiány 3 korona. — Gyalay Gábor, Tószeg. Ottani tagjaink ügyében külön levelet irtunk, kérjük annak tartalmát velük közölni.

Felelős szerkesztő: Temesváry Alajos.

Olvasóink köréből.

Ismeretség hiányában keresek rokonom részére ezen az úton egy vasuti alkalmazottat (izraelitát). Hozomány 4000 korona, szoba butor. és szép kelengye. Szives ajánlatokat e lap kiadóhivatalába „Vasmegyei“ czimen kérem.

Buschmann F. könyvnyomdája Budapest (Haris-Bazár).

Elvállal mindennemű
épületmunkákat
házak
jókarban tartását,
esekély
átalányösszeg
mellett.

Költségvetést
díjtalanul
készíték.

Gyár :
BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 54.
Gazdasági gépek
szakszerű kijavitása.

Költségvetést díjtalanul készíték.

Schönfeld József

épület- és mű-lakatos

! Uj találmány!

a „RADICIN”

egyedüli szer, a mely egyszerű kezelés mellett minden **tyukszem** bőrkeményedést 5—10 nap alatt gyökerestől eltávolít.

== **Ára 70 fillér.** ==

Kapható minden gyógytárban.

Központi szétküldés: **KÖLCSEY Z. LAJOS Budapest,**
VIII. ker., Röck Szilárd-utca 27. sz.

80 fillér beküldése mellett (levélbélyegben is) postán bérmentve megküldetik.

HOHENBÜGLER FERENCZNÉ

nagyvendéglője

BUDAPEST, VII., Aréna-ut 58/a.

Athléták és színészek találkozóhelye.

Kitünő izletes magyar konyha. — Mérsékelt árak.
Kitünő magyar borok. — Kőbányai Dréher-féle sör.

Egyleteknek megfelelő mellékhelyiségek.

Bor házhoz küldve 5 litertől kezdve:

Kitünő asztali fehérliterenként 35 kr.
Kitünő nehéz vörösbor..... > 45 kr.